

A top-down view of a business meeting. Two people are looking at a document with various charts: a line graph, a bar chart, and a pie chart. One person is pointing at the line graph with a pen. Another person is holding a tablet. In the background, there is a laptop with a world map on the screen, a smartphone, a notebook, and a glass of water. The scene is overlaid with a network of white lines and circles, suggesting data connectivity. A large purple and orange graphic element is on the left side of the image.

DATA OVER DE BEDRIJVENDYNAMIEK

Colofon

Door:

KVK, Utrecht januari 2024

Team Datainzichten

Contact:

Neem voor meer informatie contact op met [persvoorlichting](mailto:persvoorlichting@kvk.nl), 06 30 35 29 21

Alles uit deze uitgave mag worden gebruikt met duidelijke bronvermelding.

Inhoudsopgave

1.	Voorwoord	4
2.	Bedrijvendynamiek totaal	5
3.	Bedrijvendynamiek per sector	6
4.	Bedrijvendynamiek per provincie	9
5.	Faillietverklaringen van bedrijven	12
6.	Nevenvestigingen van bedrijven	15
7.	Ondernemersprofielen per sector	16
8.	Ondernemersprofielen per provincie	19
9.	Startersprofielen per sector	22
10.	Startersprofielen per provincie	25
11.	Verantwoording, definities, verwijzingen	28

1. Voorwoord

Dit jaaroverzicht 2023 van de KVK Bedrijvendynamiek geeft inzicht in het aantal vestigingen van bedrijven in Nederland op 1 januari 2024 en de ontwikkeling van het aantal starters, stoppers en faillietverklaringen over geheel 2023. In de volgende hoofdstukken zijn de gegevens uitgesplitst naar verschillende bedrijfssectoren en provincies. Bovendien wordt aangegeven welk aandeel van de bedrijven in Nederland zzp'er is. Behalve deze ontwikkelingen bevat het jaaroverzicht ook informatie over geslacht, leeftijd en geboorteland van (startende) ondernemers.

Aan het eind van dit document is een hoofdstuk opgenomen met de verantwoording en de gehanteerde definities.

2. Bedrijvendynamiek totaal

De tabellen hieronder tonen de standen (per 1/1), starters en stoppers voor het gehele jaar 2022 en 2023. Ook wordt het aandeel zzp weergegeven.

2022

	Stand 1-1-2022	Start 2022	Stop 2022	Overig mutatiesaldo 2022	Stand 1-1-2023	% Verandering 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2024
Totaal	2.261.028	272.082	136.074	-1.805	2.395.231	6%
Aandeel zzp	1.474.077	222.990	93.421	-3.858	1.599.788	9%

2023

Segment	Stand 1-1-2023	Start 2023	Stop 2023	Overig mutatiesaldo 2023	Stand 1-1-2024	% Verandering 1-1-2024 t.o.v. 1-1-2023
Totaal	2.395.231	276.394	147.449	-1.394	2.522.782	5%
Aandeel zzp	1.599.788	226.073	102.168	-5.596	1.718.097	7%

Vershil 2023 ten opzichte van 2022

Segment	Vershil stand 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022	Vershil start 2023 t.o.v. 2022	Vershil stop 2023 t.o.v. 2022	Vershil stand 1-1-2024 t.o.v. 1-1-2023
Totaal	6%	2%	8%	5%
Aandeel zzp	9%	1%	9%	7%

3. Bedrijvendynamiek per sector

De tabellen hieronder tonen per sector de standen (per 1/1), starters en stoppers voor het gehele jaar 2022 en 2023.

2022

Sector	Stand 1-1-2022	Start 2022	Stop 2022	Overig mutatiesaldo 2022	Stand 1-1-2023	% Verandering 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022
Bouw	245.941	34.141	12.134	816	268.764	9%
Cultuur, sport en recreatie	119.290	12.767	5.464	-23	126.570	6%
Detailhandel	247.913	30.939	22.713	-2.672	253.467	2%
Energie, water en milieu	9.127	804	487	-40	9.404	3%
Financiële instellingen	33.641	1.423	1.899	-173	32.992	-2%
Gezondheid	231.655	37.549	12.770	1.291	257.725	11%
Groothandel	118.630	6.763	6.732	-269	118.392	0%
Horeca	82.947	12.811	6.261	-404	89.093	7%
ICT en media	126.995	14.482	7.872	128	133.733	5%
Industrie	90.502	8.075	4.479	257	94.355	4%
Land- en tuinbouw	83.776	4.067	2.365	-447	85.031	1%
Logistiek	69.951	12.233	5.434	-777	75.973	9%
Overig	125.198	16.319	7.311	-121	134.085	7%
Persoonlijke dienstverlening	99.096	9.856	5.942	-270	102.740	4%
Zakelijke diensten	576.366	69.853	34.211	899	612.907	6%
Totaal	2.261.028	272.082	136.074	-1.805	2.395.231	6%

2023

Sector	Stand 1-1-2023	Start 2023	Stop 2023	Overig mutatiesaldo 2023	Stand 1-1-2024	% Verandering 1-1-2024 t.o.v. 1-1-2023
Bouw	268.764	34.047	14.485	960	289.286	8%
Cultuur, sport en recreatie	126.570	12.351	5.593	-38	133.290	5%
Detailhandel	253.467	36.861	22.396	-1.811	266.121	5%
Energie, water en milieu	9.404	670	515	-49	9.510	1%
Financiële instellingen	32.992	1.182	1.727	-162	32.285	-2%
Gezondheid	257.725	31.197	15.500	473	273.895	6%
Groothandel	118.392	6.511	7.960	-341	116.602	-2%
Horeca	89.093	12.537	7.209	-463	93.958	5%
ICT en media	133.733	15.102	8.247	109	140.697	5%
Industrie	94.355	7.939	4.996	263	97.561	3%
Land- en tuinbouw	85.031	4.163	2.326	-419	86.449	2%
Logistiek	75.973	11.618	5.918	-540	81.133	7%
Overig	134.085	16.891	7.697	-182	143.097	7%
Persoonlijke dienstverlening	102.740	10.765	6.001	-154	107.350	4%
Zakelijke diensten	612.907	74.560	36.879	960	651.548	6%
Totaal	2.395.231	276.394	147.449	-1.394	2.522.782	5%

Vershil 2023 ten opzichte van 2022

Sector	Vershil stand 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022	Vershil start 2023 t.o.v. 2022	Vershil stop 2023 t.o.v. 2022	Vershil stand 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2024
Bouw	9%	0%	19%	8%
Cultuur, sport en recreatie	6%	-3%	2%	5%
Detailhandel	2%	19%	-1%	5%
Energie, water en milieu	3%	-17%	6%	1%
Financiële instellingen	-2%	-17%	-9%	-2%
Gezondheid	11%	-17%	21%	6%
Groothandel	0%	-4%	18%	-2%
Horeca	7%	-2%	15%	5%
ICT en media	5%	4%	5%	5%
Industrie	4%	-2%	12%	3%
Land- en tuinbouw	1%	2%	-2%	2%
Logistiek	9%	-5%	9%	7%
Overig	7%	4%	5%	7%
Persoonlijke dienstverlening	4%	9%	1%	4%
Zakelijke diensten	6%	7%	8%	6%
Totaal	6%	2%	8%	5%

4. Bedrijvendynamiek per provincie

De tabellen hieronder tonen per provincie de standen (per 1/1), starters en stoppers voor het gehele jaar 2022 en 2023.

2022

Provincie	Stand 1-1-2022	Start 2022	Stop 2022	Overig mutatiesaldo 2022	Stand 1-1-2023	% Verandering 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022
Drenthe	53.037	4.953	3.105	281	55.166	4%
Flevoland	54.691	7.920	3.783	91	58.919	8%
Friesland	75.722	7.315	3.908	260	79.389	5%
Gelderland	257.442	27.585	15.224	859	270.662	5%
Groningen	62.815	6.912	3.749	-133	65.845	5%
Limburg	116.795	11.917	6.867	346	122.191	5%
Noord-Brabant	328.551	35.661	19.060	350	345.502	5%
Noord-Holland	462.597	59.610	28.995	-2.490	490.722	6%
Overijssel	128.872	13.795	7.138	331	135.860	5%
Utrecht	195.032	23.412	11.167	-489	206.788	6%
Zeeland	44.075	4.232	2.362	208	46.153	5%
Zuid-Holland	481.399	68.770	30.716	-1.419	518.034	8%
Totaal	2.261.028	272.082	136.074	-1.805	2.395.231	6%

2023

Provincie	Stand 1-1-2023	Start 2023	Stop 2023	Overig mutatiesaldo 2023	Stand 1-1-2024	% Verandering 1-1-2024 t.o.v. 1-1-2023
Drenthe	55.166	5.204	3.122	351	57.599	4%
Flevoland	58.919	8.078	4.107	23	62.913	7%
Friesland	79.389	7.596	4.226	248	83.007	5%
Gelderland	270.662	28.363	15.441	706	284.290	5%
Groningen	65.845	7.567	3.872	-100	69.440	5%
Limburg	122.191	13.084	7.389	286	128.172	5%
Noord-Brabant	345.502	36.674	20.422	207	361.961	5%
Noord-Holland	490.722	60.055	30.952	-1.703	518.122	6%
Overijssel	135.860	13.950	7.993	5	141.822	4%
Utrecht	206.788	22.852	13.554	-513	215.573	4%
Zeeland	46.153	4.438	2.475	141	48.257	5%
Zuid-Holland	518.034	68.533	33.896	-1.045	551.626	6%
Totaal	2.395.231	276.394	147.449	-1.394	2.522.782	5%

Verschil 2023 ten opzichte van 2022

Provincie	Verschil stand 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2022	Verschil start 2023 t.o.v. 2022	Verschil stop 2023 t.o.v. 2022	Verschil stand 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2024
Drenthe	4%	5%	1%	4%
Flevoland	8%	2%	9%	7%
Friesland	5%	4%	8%	5%
Gelderland	5%	3%	1%	5%
Groningen	5%	9%	3%	5%
Limburg	5%	10%	8%	5%
Noord-Brabant	5%	3%	7%	5%
Noord-Holland	6%	1%	7%	6%
Overijssel	5%	1%	12%	4%
Utrecht	6%	-2%	21%	4%
Zeeland	5%	5%	5%	5%
Zuid-Holland	8%	0%	10%	6%
Totaal	6%	2%	8%	5%

5. Faillietverklaringen van bedrijven

De tabellen hieronder tonen de faillietverklaringen voor het gehele jaar 2022 en 2023, en uitgesplitst naar zzp, sector en provincie.

Totaal

Segment	2022	2023	Vershil 2023 t.o.v. 2022
Totaal	2.029	3.324	64%
Aandeel zzp	584	799	37%

Per sector

Sector	2022	2023	Vershil 2023 t.o.v. 2022
Bouw	352	480	36%
Cultuur, sport en recreatie	29	62	114%
Detailhandel	270	698	159%
Energie, water en milieu	13	9	-31%
Financiële instellingen	19	16	-16%
Gezondheid	119	102	-14%
Groothandel	242	329	36%
Horeca	146	293	101%
ICT en media	77	130	69%
Industrie	164	317	93%
Land- en tuinbouw	34	22	-35%
Logistiek	132	232	76%
Overig	23	59	157%
Persoonlijke dienstverlening	36	57	58%
Zakelijke diensten	373	518	39%
Totaal	2.029	3.324	64%

Per provincie

Provincie	2022	2023	Vershil 2023 t.o.v. 2022
Drenthe	44	83	89%
Flevoland	60	98	63%
Friesland	58	90	55%
Gelderland	222	439	98%
Groningen	58	107	84%
Limburg	109	181	66%
Noord-Brabant	297	573	93%
Noord-Holland	375	602	61%
Overijssel	110	187	70%
Utrecht	181	269	49%
Zeeland	28	46	64%
Zuid-Holland	487	649	33%
Totaal	2.029	3.324	64%

6. Nevenvestigingen van bedrijven

In deze Bedrijvendynamiek worden de gegevens weergegeven over hoofd- en nevenvestigingen samen. Een onderneming kan echter ook nevenvestigingen of filialen hebben. In de tabel hieronder staat een overzicht van de standen op 1 januari 2024 per sector en het verhoudingsgetal van het aantal nevenvestigingen.

Sector	Hoofdvestigingen 1-1-2024	Nevenvestigingen 1-1-2024	%
Bouw	287.395	1.891	1%
Cultuur, sport en recreatie	131.578	1.712	1%
Detailhandel	235.100	31.021	12%
Energie, water en milieu	8.785	725	8%
Financiële instellingen	30.617	1.668	5%
Gezondheid	249.285	24.610	9%
Groothandel	111.053	5.549	5%
Horeca	88.003	5.955	6%
ICT en media	139.027	1.670	1%
Industrie	94.194	3.367	3%
Land- en tuinbouw	84.789	1.660	2%
Logistiek	77.219	3.914	5%
Overig	141.754	1.343	1%
Persoonlijke dienstverlening	104.736	2.614	2%
Zakelijke diensten	639.944	11.604	2%
Totaal	2.423.479	99.303	4%

7. Ondernemersprofielen per sector

De tabellen hieronder tonen per sector het profiel van alle ondernemers op 1 januari 2023 en 1 januari 2024. Het profiel bestaat uit de volgende onderdelen: het percentage mannelijke en vrouwelijke ondernemers, de gemiddelde leeftijd en het percentage ondernemers waarvan het geboorteland anders dan Nederland is.

1 januari 2023

Sector	% man 1-1-2023	% vrouw 1-1-2023	Gemiddelde leeftijd 1-1-2023	% geboorteland anders dan Nederland 1-1-2023
Bouw	96%	4%	43	28%
Cultuur, sport en recreatie	55%	45%	43	14%
Detailhandel	65%	35%	43	16%
Energie, water en milieu	92%	8%	47	22%
Financiële instellingen	84%	16%	56	7%
Gezondheid	28%	72%	45	16%
Groothandel	79%	21%	51	19%
Horeca	60%	40%	45	30%
ICT en media	86%	14%	42	16%
Industrie	76%	24%	46	15%
Land- en tuinbouw	75%	25%	50	10%
Logistiek	88%	12%	43	32%
Overig	44%	56%	46	14%
Persoonlijke dienstverlening	15%	85%	44	19%
Zakelijke diensten	63%	37%	47	15%
Totaal	63%	37%	45	18%

Totaal: 2.044.570

1 januari 2024

Sector	% man 1-1-2024	% vrouw 1-1-2024	Gemiddelde leeftijd 1-1-2024	% geboorteland anders dan Nederland 1-1-2024
Bouw	96%	4%	43	30%
Cultuur, sport en recreatie	55%	45%	43	15%
Detailhandel	65%	35%	42	16%
Energie, water en milieu	92%	8%	47	22%
Financiële instellingen	84%	16%	56	7%
Gezondheid	28%	72%	45	17%
Groothandel	79%	21%	51	19%
Horeca	60%	40%	45	31%
ICT en media	86%	14%	42	17%
Industrie	76%	24%	46	16%
Land- en tuinbouw	74%	26%	50	11%
Logistiek	89%	11%	42	34%
Overig	43%	57%	46	15%
Persoonlijke dienstverlening	15%	85%	44	20%
Zakelijke diensten	63%	37%	46	16%
Totaal	63%	37%	45	19%

Totaal: 2.134.282

Vershil 1 januari 2024 ten opzichte van 1 januari 2023

Sector	% man 1-1-2024 t.o.v. 1-1-2023	% vrouw 1-1-2024 t.o.v. 1-1-2023	Gemiddelde leeftijd 1-1-2024 t.o.v. 1-1-2023	% geboorteland anders dan Nederland 1-1-2023 t.o.v. 1-1-2024
Bouw	0%	0%	0%	6%
Cultuur, sport en recreatie	0%	0%	0%	3%
Detailhandel	1%	-2%	-1%	4%
Energie, water en milieu	-1%	6%	0%	0%
Financiële instellingen	0%	0%	1%	1%
Gezondheid	0%	0%	0%	2%
Groothandel	0%	-1%	0%	2%
Horeca	0%	0%	-1%	1%
ICT en media	0%	1%	0%	6%
Industrie	0%	0%	0%	5%
Land- en tuinbouw	-1%	3%	0%	6%
Logistiek	1%	-4%	0%	5%
Overig	-1%	1%	0%	3%
Persoonlijke dienstverlening	0%	0%	0%	5%
Zakelijke diensten	0%	1%	-1%	6%
Totaal	0%	0%	0%	5%

8. Ondernemersprofielen per provincie

De tabellen hieronder tonen per provincie het profiel van alle ondernemers op 1 januari 2023 en 1 januari 2024. Het profiel bestaat uit de volgende onderdelen: het percentage mannelijke en vrouwelijke ondernemers, de gemiddelde leeftijd en het percentage ondernemers waarvan het geboorteland anders dan Nederland is.

1 januari 2023

Provincie	% man 1-1-2023	% vrouw 1-1-2023	Gemiddelde leeftijd 1-1-2023	% geboorteland anders dan Nederland 1-1-2023
Drenthe	62%	38%	48	6%
Flevoland	63%	37%	44	24%
Friesland	64%	35%	47	7%
Gelderland	63%	37%	46	10%
Groningen	64%	36%	46	11%
Limburg	62%	38%	47	13%
Noord-Brabant	63%	37%	46	13%
Noord-Holland	61%	39%	45	24%
Overijssel	63%	37%	46	10%
Utrecht	61%	39%	45	14%
Zeeland	62%	38%	48	12%
Zuid-Holland	64%	36%	44	28%
Totaal	63%	37%	45	18%

Totaal: 2.044.570

1 januari 2024

Provincie	% man 1-1-2024	% vrouw 1-1-2024	Gemiddelde leeftijd 1-1-2024	% geboorteland anders dan Nederland 1-1-2024
Drenthe	62%	38%	48	7%
Flevoland	63%	37%	44	25%
Friesland	64%	36%	47	7%
Gelderland	63%	37%	46	11%
Groningen	64%	36%	46	12%
Limburg	62%	38%	47	14%
Noord-Brabant	63%	37%	46	13%
Noord-Holland	61%	39%	44	25%
Overijssel	63%	37%	46	11%
Utrecht	61%	39%	45	15%
Zeeland	62%	38%	47	13%
Zuid-Holland	64%	36%	43	29%
Totaal	63%	37%	45	19%

Totaal: 2.134.282

Vershil 1 januari 2024 ten opzichte van 1 januari 2023

Provincie	% man 1-1-2024 t.o.v. 1-1-2023	% vrouw 1-1-2024 t.o.v. 1-1-2023	Gemiddelde leeftijd 1-1-2024 t.o.v. 1-1-2023	% geboorteland anders dan Nederland 1-1-2024 t.o.v. 1-1-2023
Drenthe	0%	1%	-1%	7%
Flevoland	-1%	1%	-2%	5%
Friesland	0%	0%	-1%	6%
Gelderland	0%	0%	-1%	7%
Groningen	0%	0%	-1%	8%
Limburg	0%	0%	-1%	5%
Noord-Brabant	0%	0%	-1%	6%
Noord-Holland	0%	0%	-1%	4%
Overijssel	0%	0%	-1%	6%
Utrecht	0%	0%	-1%	5%
Zeeland	0%	0%	-1%	4%
Zuid-Holland	0%	0%	-1%	4%
Totaal	0%	0%	-1%	5%

9. Startersprofielen per sector

De tabellen hieronder tonen per sector het profiel van alle startende ondernemers gedurende het jaar 2022 en 2023. Het profiel bestaat uit de volgende onderdelen: het percentage mannelijke en vrouwelijke startende ondernemers, de gemiddelde leeftijd en het percentage startende ondernemers waarvan het geboorteland anders dan Nederland is.

2022

Sector	% man 2022	% vrouw 2022	Gemiddelde leeftijd 2022	% geboorteland anders dan Nederland 2022
Bouw	98%	2%	34	46%
Cultuur, sport en recreatie	53%	47%	31	20%
Detailhandel	67%	33%	29	19%
Energie, water en milieu	93%	7%	38	28%
Financiële instellingen	78%	22%	42	14%
Gezondheid	26%	74%	34	20%
Groothandel	81%	19%	38	33%
Horeca	62%	38%	33	32%
ICT en media	84%	16%	33	26%
Industrie	73%	27%	35	25%
Land- en tuinbouw	66%	34%	36	39%
Logistiek	93%	7%	32	44%
Overig	42%	58%	38	17%
Persoonlijke dienstverlening	15%	85%	34	28%
Zakelijke diensten	60%	40%	35	24%
Totaal	61%	39%	34	27%

Totaal: 250.126

2023

Sector	% man 2023	% vrouw 2023	Gemiddelde leeftijd 2023	% geboorteland anders dan Nederland 2023
Bouw	97%	3%	33	49%
Cultuur, sport en recreatie	54%	46%	32	21%
Detailhandel	69%	31%	29	21%
Energie, water en milieu	96%	4%	36	27%
Financiële instellingen	82%	18%	41	14%
Gezondheid	26%	74%	35	20%
Groothandel	81%	19%	38	32%
Horeca	61%	39%	33	34%
ICT en media	84%	16%	33	29%
Industrie	72%	28%	35	26%
Land- en tuinbouw	65%	35%	37	40%
Logistiek	93%	7%	33	47%
Overig	42%	58%	37	19%
Persoonlijke dienstverlening	16%	84%	33	31%
Zakelijke diensten	61%	39%	35	25%
Totaal	63%	37%	34	28%

Totaal: 254.899

Vershil 2023 ten opzichte van 2022

Sector	% man 2023 t.o.v. 2022	% vrouw 2023 t.o.v. 2022	Gemiddelde leeftijd 2023 t.o.v. 2022	% geboorteland anders dan Nederland 2023 t.o.v. 2022
Bouw	0%	20%	-1%	5%
Cultuur, sport en recreatie	3%	-3%	1%	5%
Detailhandel	3%	-5%	0%	7%
Energie, water en milieu	3%	-46%	-5%	-4%
Financiële instellingen	4%	-15%	-4%	2%
Gezondheid	1%	0%	2%	-2%
Groothandel	0%	-2%	-1%	-1%
Horeca	-1%	2%	0%	6%
ICT en media	0%	-1%	-1%	8%
Industrie	-2%	5%	0%	7%
Land- en tuinbouw	-1%	1%	2%	3%
Logistiek	0%	-3%	1%	6%
Overig	1%	-1%	0%	10%
Persoonlijke dienstverlening	5%	-1%	0%	11%
Zakelijke diensten	2%	-2%	-1%	7%
Totaal	2%	-3%	0%	5%

10. Startersprofielen per provincie

De tabellen hieronder tonen per provincie het profiel van alle startende ondernemers gedurende het jaar 2022 en 2023. Het profiel bestaat uit de volgende onderdelen: het percentage mannelijke en vrouwelijke startende ondernemers, de gemiddelde leeftijd en het percentage startende ondernemers waarvan het geboorteland anders dan Nederland is.

2022

Provincie	% man 2022	% vrouw 2022	Gemiddelde leeftijd 2022	% geboorteland anders dan Nederland 2022
Drenthe	62%	38%	36	10%
Flevoland	60%	40%	34	32%
Friesland	63%	37%	35	14%
Gelderland	62%	38%	34	17%
Groningen	63%	37%	34	18%
Limburg	62%	38%	35	20%
Noord-Brabant	62%	38%	34	21%
Noord-Holland	60%	40%	34	32%
Overijssel	63%	37%	34	15%
Utrecht	60%	40%	33	20%
Zeeland	62%	38%	35	20%
Zuid-Holland	62%	38%	33	39%
Totaal	61%	39%	34	27%

Totaal: 250.126

2023

Provincie	% man 2023	% vrouw 2023	Gemiddelde leeftijd 2023	% geboorteland anders dan Nederland 2023
Drenthe	61%	39%	36	12%
Flevoland	61%	39%	34	32%
Friesland	63%	37%	34	14%
Gelderland	63%	37%	34	19%
Groningen	64%	36%	33	23%
Limburg	64%	36%	34	22%
Noord-Brabant	63%	37%	34	23%
Noord-Holland	61%	39%	33	35%
Overijssel	63%	37%	34	18%
Utrecht	61%	39%	33	21%
Zeeland	63%	37%	35	22%
Zuid-Holland	64%	36%	33	38%
Totaal	63%	37%	34	28%

Totaal: 254.899

Vershil 2023 ten opzichte van 2022

Provincie	% man 2023 t.o.v. 2022	% vrouw 2023 t.o.v. 2022	Gemiddelde leeftijd 2023 t.o.v. 2022	% geboorteland anders dan Nederland 2023 t.o.v. 2022
Drenthe	-1%	1%	-2%	27%
Flevoland	3%	-4%	0%	1%
Friesland	0%	0%	-1%	-2%
Gelderland	2%	-2%	-1%	12%
Groningen	1%	-2%	-1%	27%
Limburg	3%	-5%	-1%	10%
Noord-Brabant	2%	-3%	-1%	10%
Noord-Holland	2%	-3%	-1%	9%
Overijssel	1%	-1%	0%	18%
Utrecht	2%	-2%	0%	9%
Zeeland	3%	-5%	-1%	9%
Zuid-Holland	3%	-5%	0%	-1%
Totaal	2%	-3%	0%	6%

11. Verantwoording, definities, verwijzingen

Bedrijvendynamiek

De cijfers in de Bedrijvendynamiek hebben betrekking op (tenzij anders vermeld):

- De bron is het KVK Handelsregister.
- Zowel hoofd- als nevenvestigingen van ondernemingen. Dit zijn bedrijven met een commerciële activiteit. De meeste verenigingen en stichtingen vallen hier in het algemeen buiten. In voorgaande bedrijvendynamiekrapportages werd gerapporteerd over alleen hoofdvestigingen. Hiermee wordt een completer beeld gegeven van de ingeschreven bedrijven in het Handelsregister en is in lijn met het KVK Trendrapport.
- Vestigingen van economisch actieve ondernemingen.
- Voor de bedrijven wordt gerapporteerd over de stand (= aantal hoofd- en nevenvestigingen) op 1 januari 2024 ten opzichte van 1 januari 2023.

Voor de starters, stoppers en faillietverklaringen wordt gerapporteerd met de focus op het gehele jaar 2023 ten opzichte van het gehele jaar 2022. Hierbij geldt:

- Starters = startende bedrijven = aantal startende hoofd- en nevenvestigingen.
- Stoppers = stoppende bedrijven = aantal opgeheven hoofd- en nevenvestigingen. De zogenaamde 'ambtshalve' stoppers worden in deze Bedrijvendynamiek niet meegenomen in het aantal stoppers. Dit is een verschil met de voorgaande bedrijvendynamiekrapportages; daarin werden de ambtshalve stoppers wel meegeteld. Door de ambtshalve stoppers niet op te nemen wordt een zuiverder beeld gegeven van het aantal stoppers in het Handelsregister en in lijn met het KVK Trendrapport.
- Faillissementen = aantal uitgesproken faillietverklaringen.

Afrondingsverschillen kunnen optreden.

Overig mutatiesaldo

In de tabellen van hoofdstuk 2 tot en met 4 is ook een kolom 'overig mutatiesaldo' opgenomen. Dit saldo is een aanvulling op de volgende optelsom:

beginstand bedrijven + starters - stoppers = eindstand bedrijven (of nieuwe beginstand bedrijven volgende periode)

Deze optelsom geeft namelijk niet het volledige beeld. Er zijn meer gebeurtenissen dan alleen het starten of stoppen van een vestiging die impact hebben op de totaalstand.

Mutaties die van invloed zijn, zijn onder andere de volgende:

- Verandering in het aantal werkzame personen → ander segment.
- Andere sbi-code → een verschuiving tussen sectoren.
- Verhuizingen van ondernemingen → geografische verschuivingen.
- Fusies, splitsingen, overnames, rechtsvorm wijzigingen, etc.

KVK werkt eraan om in de toekomst ook dit soort verschuivingen beter te gaan duiden.

Op dit moment is dat echter nog niet mogelijk.

Ondernemers- en startersprofielen

In hoofdstuk 7 tot en met 10 zijn de profielen opgenomen van de ondernemers die staan geregistreerd in het Handelsregister. De ondernemers- en startersprofielen bestaan uit de volgende onderdelen: het percentage mannelijke en vrouwelijke ondernemers, de gemiddelde leeftijd en het percentage ondernemers waarvan het geboorteland anders dan Nederland is. KVK beschikt per 1-1-2024 over 2.134.282 ondernemersprofielen.

Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- Ondernemersprofielen = alle ondernemers op 1 januari 2024 ten opzichte van 1 januari 2023
- Startersprofielen = alle ondernemers die gestart zijn gedurende het gehele jaar 2023 ten opzichte van geheel 2022.

Een ondernemer is een natuurlijke persoon die een eenmanszaak runt of binnen een andere onderneming de functie van vennoot, mede-eigenaar of enig aandeelhouder vervult. Niet-natuurlijke personen zijn uitgesloten van de profielen. De toewijzing van een ondernemer aan een sector en provincie is op basis van de hoofdactiviteit en het bezoekadres van de hoofdvestiging.

Hoofd-/nevenvestiging

Hoofdvestiging = Hoofdkantoor, hoofdkwartier, hoofdzetel

Nevenvestiging = Vestiging (filiaal) van onderneming op een andere plaats dan hoofdvestiging

Deregistraties / ambtshalve stoppers

KVK controleert of bedrijven die zijn ingeschreven in het Handelsregister nog actief zijn. Dit doet KVK door de inschrijvingen in het Handelsregister te vergelijken met het bestand van de Belastingdienst. Als er uit deze vergelijking blijkt dat een onderneming niet meer actief is, dan krijgt dit bedrijf een brief van KVK. Als de ondernemer niets doet, dan wordt de onderneming na vier weken uitgeschreven.

In deze Bedrijvendynamiek worden deze zogenaamde ambtshalve stoppers, zoals hierboven al aangegeven, niet meegeteld. Dit is een verschil met de voorgaande bedrijvendynamiekrapportages.

Zzp

Zzp'ers bestaan uit onderstaande twee groepen:

- Parttime zzp: 1 werkzame persoon parttime (<15 uur per week), 0 werkzame persoon fulltime, rechtsvorm is Eenmanszaak of BV.
- Zzp: 1 werkzame persoon fulltime (≥ 15 uur per week), 0 werkzame persoon parttime, rechtsvorm is Eenmanszaak of BV.

Verwijzingen

Hierbij een aantal handige links naar meer informatie.

KVK Regiodata

In de gratis online datatool [KVK Regiodata](#) staan gegevens over starters en stoppers per kwartaal. Die gegevens zijn beschikbaar voor Nederland, provincies, COROP-regio's en gemeenten. Daarnaast bevat KVK Regiodata nog een groot aantal andere economische gegevens.

KVK Bedrijventeller / Company counter

Met de [KVK Bedrijventeller](#) check je snel en eenvoudig het aantal bedrijven in jouw branche én gebied.

De KVK Bedrijventeller is er ook in het Engels:

www.kvk.nl/en/managing-and-growing/kvk-company-counter/

KVK Locatiescan

Met de [KVK Locatiescan](#) verken je de marktpotentie van jouw (toekomstige) vestigingsplaats.

KVK Trendrapport

Kwartaalrapportage met daarin ontwikkelingen van standen, starters, stoppers, faillissementen, zzp'ers, sectoren en regio's. Bovendien bevatten de trendrapporten data over ondernemersprofielen, rechtsvormen en conjunctuurdata. De [Trendrapporten](#) zijn interactieve pdf's en worden middels persberichten naar buiten gebracht.

Conjunctuurenquête Nederland (COEN) rapportages

Betreft de verwachtingen van ondernemers over diverse bedrijfseconomische indicatoren.

Typeermodule

[Hulpmiddel](#) bij het indelen van bedrijfsactiviteiten.

Meer informatie?
Kijk op [KVK.nl](https://www.kvk.nl)

